

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izohaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Naši notranji politični problemi

IZ GOVORA MINISTRskega PREDSEDNIKA Dr. SRŠKIČA.

Ob koncu proračunske debate v naši narodni skupščini je spregovoril tudi ministrski predsednik g. dr. Milan Srškič. Njegova izvajanja so bila deloma tudi velike načelne važnosti, tako da jih je nemogoče preiti brez registriranja. V začetku svojega govora je naš vodilni državnik zavrnil nekatere neosnovane očitke opozicije, se dotaknil vprašanja zbranih slovenskih, hrvaških in srbskih punkcij in izjavil, da ni upravičeno očitati vladi, da je bila napram tem in takim pojavom ravnodušna. Vlada je storila svojo dolžnost in je poklicala na odgovor vsakogar, kdor je mislil da sme nekaznovano zahtevati ureditev naših notranjih razmer na način, ki bi mogel ogroziti veliko delo zedinjenja in osvobodjenja. Oni opozicionarci, ki so izdali svoje zahteve izven parlamenta, so pa obenem tudi pokazali, da o enotnosti izvenparlamentarne opozicije sploh ni mogoče govoriti. S tem je bila razbita ona legenda o enodušnosti in kompaktnosti, s katero so hoteli uplivati na javnost v državi in izven nje. V takih izjavah verujejo morda samo še naši zunanji sovražniki, naj se pa nikdar ne varajo in naj vedo, da bi v primeru nevarnosti branili svojo državo enako oni, ki so v vladi, kakor oni, ki so v katerikoli opoziciji.

Tako je ostala opoziciji skupna samo negativna kritika režima, na katero pa bodo vlovili le malo pristašev v širokih slojih naroda. Poleg tega so jim ostale skupne one stereotipne fraze o državljanjskih svoboščinah in demokratiškem čuvstvanju. Toda naš narod zna dobro ocenjevati, koliko je kdo kvalificiran za apostola teh idej, ker je imel priliko videti, kako izgledajo te državljanjske svoboščine takrat, kadar jih oni dele, in kako izgleda ta pravica, kadar jo oni krojijo, in kakšno je njihovo demokratiško čuvstvanje, kadar ga oni praktično izvajajo. Izjave so pa imele tudi to korist, da so odstranile dosedanje neprestano nenačelno taktiziranje glede načelnih vprašanj. Zdaj vemo jasno, kaj kdo hoče. Sedaj ne bo več mogoče preko noči skakati iz ene skrajnosti v drugo. Na ta način bo manj varanja na račun nerazsodnosti ljudstva, manj razočaranja in odrekovanja, manj desidentstva in več zaupanja, in naši politični odnosi se bodo pomirili in bo nehala doba nerazume in zastrupljanja. To pomeni velik korak naprej, pomeni inavguriranje

nam pred 6. januarjem tuje metode dela in borbe, metode sodelovanja, oziroma načela borbe, to pomeni zapuščenje politike izkoriščanja trenutnih političnih konjunktur, politike vezanja na osebnosti ali proti osebnostim, politike taktičnih trikov in paktov, čisto nenaravnih, temelječih na neiskrenih zamislih ali zgrajenih na pogrešnem računu. V našem bodočem političnem življenju more biti samo sodelovanje na bazi: clara pacta, boni amici!

Mi zdaj pravilno pojmuemo jugoslovansko narodno in državno vprašanje, ki je rešilo tako srbsko kakor hrvaško in slovensko vprašanje za vedno. Kadar se govori o jugoslovanstvu kot nacionalnem obeležju, je glavno, ali se pod tem razumeva en narod z bistveno vsebino enega naroda. Manj važno je, ali se pojmuje tu jugoslovanstvo kot integralno, to je, da podira vse spomine na srbstvo, hrvatstvo in slovenstvo, ali da se smatra to kot skupen pojem, sinteza srbstva, hrvatstva in slovenstva. Ni važno, če kdo vsak dan stokrat podčrtava, da je Srb, Hrvat ali Slovenec, a drugi zopet, da mu ne gre iz ust plemensko ime; važno je, ali se prvi ali drugi čuti člana velike jugoslovanske nacionalne skupnosti. Prav tako je bistveno, da se pod jugoslovanstvom razume ne samo polna duhovna in nacionalna solidarnost Srbov, Hrvatov in Slovencev, temveč tudi polna enakost in enakopravnost vseh državljanov, enaka skrb za vse kraje, izključujoč vsako hegemonijo! Nam so vsi kraji enako dragi, ker so vsi deli naše velike jugoslovanske skupnosti.

Jugoslovanstvo ne sme izključevati spoštovanja naših svetlih tradicij, ne srbskih ne hrvaških ne slovenskih, temveč jih mora dvigniti kot skupne, da služijo razvoju in krepitvi nacionalne sinteze in edinstva našega naroda. Naj se razume jugoslovanstvo kot integralna ali kot nacionalna sinteza, ono se mora v praktičnem življenju manifestirati vedno kot polna nacionalna solidarnost in harmonija interesov, tako posameznih kakor celote. Samo tako bo postalo edinstvo splošna narodna zastava vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Najboljša formula za to so besede krajca, izrečene angleškemu časnikarju, da bodo Srbi, Hrvati in Slovenci ostali tudi še nadalje Srbi, Hrvati in Slovenci, vsi pa bodo ponosni, da bodo Jugoslovanci!

Borba med vlado in opozicijo v Avstriji

ENERGIČNA ZAHTEVA ZVEZNEGA SVETA. ODPSTOP DUNAJSKEGA POLICIJSKEGA PREDSEDNIKA IN NJEGOVO OZADJE.

DUNAJ, 18. marca. Dollfusova vlada je doživela v zveznem svetu silno neprijeten udarec. Zvezni svet je namreč sklenil z glasovi socialistov, velenemcev in helmwehrovcev, da se mora Avstrija takoj vrniti v ustavne razmere in se mora nemudoma sklicati parlament. Prav tako se zahteva tudi razpis novih volitev.

DUNAJ, 18. marca. Na Dunaju in sploh v vsej Avstriji je napravil nenadni odstop dunajskega policijskega predsednika dr. Brandla najgloblji vtis. Po podani ostavki je prejel dr. Brandl mlačaj, da takoj zapusti Dunaj. Dr. Brandl je bil kot naslednik dr. Schoberja znan kot korekten uradnik in zvest čvar ustave. Le njegovemu energičnemu nastopu je pripisati, da niso mogli Helmwehrovc ob njihem pr' anku Dollfusove vlade iz-

vesti državnega prevrata. V ta namen je namreč državni tajnik major Fey zbral 2500 helmwehrovcev, jih poklical na Dunaj in jih namestil v bivši palači kmetijskega ministrstva. Ko so se ponudili helmwehrovci avstrijskemu vrhovnemu orožniškemu poveljstvu s posebno vlogo za službo pomožne policije, je dr. Brandl to mislilo helmwehrovcev energično odklonil v nekem svojem obvestilu orožniškemu poveljniku. Nato je zahteval dr. Brandl, ki je dal po policiji obkoliti vojašnico helmwehrovcev, od državnega tajnika, naj odpokliče helmwehrovce z Dunaja, ker bo moral sicer noseči za njihov pregon po oboroženih. V odgovor na to zahtevo so bili helmwehrovci sicer poslani domov, obenem pa je moral odstopiti tudi dr. Brandl, ki je takoj nato odpotoval v Beograd.

Macdonald in sir Simon v Rimu

SPREJEM V OSTIJI IN RIMU. KONFERENCE Z MUSSOLINIJE. PREDMETI POSVETOVANJ. MNENJA ANGLEŠKEGA TISKA O RIMSKEM SESTANKU IN RAZOROŽITVENEM NAČRTU.

RIM, 18. marca. Mussolini je oba angleška državnika, Macdonalda in Simona, sprejel danes opoldne osebno v vodnem letalskem pristanišču v Ostiji in ju pri srčno pozdravil. Takoj po prihodu sta se podala angleška ministra na rimsko angleško poslanstvo, kjer sta gosta angleškega poslanika. Zvečer bo priredil Mussolini velik banket v čast gostoma. Jutri si bosta angleška državnika ogledala Rim, popoldne in zvečer pa bosta konferirala z Mussolinijem. Macdonald in Simon bosta na povratku odpotovala najprej v Pariz, kjer bosta nadaljevala svoje razgovore z Daladierjem in Paulom-Boucourjem. Nato pa bo odpotoval predsednik vlade Macdonald v London, dočim se bo odpeljal zunanji minister sir John Simon v Ženevo.

LONDON, 18. marca. Kakor poroča rimski dopisnik »Daily Telegraph«, bosta Mussolini in Macdonald o priliki svojega današnjega sestanka razpravljala mimo razorožitvenega vprašanja tudi o problemu reorganizacije svetovnega gospodarstva in o boljši porazdelitvi gospodarskih pomožnih virov, kakor je določajo mirovne pogodbe. Mussolini bo s svoje strani predlagal splošno znižanje carin, čimprejšnjo stabilizacijo vseh evropskih valut na zlati podlagi in pa likvidacijo vojnih dolgov.

LONDON, 18. marca. Včerajšnji jutranji tisk toplo pozdravlja predlog konven-

cije, ki ga je Macdonald predvčerajšnjim predložil glavnemu odboru razorožitvene konference. Macdonald je ob tej priliki nastopil kot mož, ki se zaveda svoje velike odgovornosti ne le napram Angliji, temveč napram vsemu človeštvu. Zelo dvomljivo pa je, če se bo ta možnost pokazala tudi na vseh ostalih straneh. Bodo li merodajne države sprejele ta njegov predlog? Z več strani se tudi naglašajo, da ima današnja konferenca med Macdonaldom in Mussolinijem mnogo več izgledov na uspeh, kakor pa razorožitveni načrt, zlasti če bo dosežen italijansko-angleški sporazum in v zvezi s tem pozneje tudi razčiščenje odnosov med Francijo in Italijo. »Morning Post« pa odklanja načelno vsako razorožitveno konvencijo in opozarja, da je absolutno nemogoče odrediti, po katerih pravilih naj bi se uporabljalo to ali ono orožje. »Times« mislijo, da bi se dali šele po izčrpnem študiju ugotoviti izgledi predložene konvencije. List priznava, da bi bili odločilnega pomena odnosi, v katere bi zašla Nemčija po sprejetju tega načrta in pledira iz tega razloga zato, da bi ta konvencija zamenjala versajsko mirovno pogodbo. S tem bi bili odstranjeni vsi glavni očitki, ki so jih doslej izrabljale dosedanje nemške vlade.

Pred spremembo v nemški vladi

NEURATH POSLANIK V WASHINGTONU, PAPAN NJEGOV NASLEDNIK KOT ZUNANJI MINISTER. NOV GÖRINGOV GOVOR.

BERLIN, 18. marca. Po poročilu »Börse-Courierja« bo v prihodnjih dneh, kakor zatrjujejo vladni krogi, izvedena sprememba nemškega državnega kabineta. Dosedanji zunanji minister baron von Neurath bo najbrže postajal naslednik nemškega poslanika Prittwitza v Washingtonu, dočim se imenuje kot njegov naslednik na zunanje-političnem ministrskem stolčku von Papen, ki živi še v najboljših odnosih s Parizom. Takoj po rekonstrukciji vlade bo imenoval državni kancelar Hitler v Rim, kjer bo imel važne razgovore z Mussolinijem.

BERLIN, 18. marca. Državni minister Göring je imel včeraj govor, v

katerem je predpisoval dolžnosti in naloge varnostne policije, o kateri se je izrazil, da je nima Nemčija zato, da bi preganjala zločince, temveč zato, da skrbi za varnost in utrjevanje nacionalnega režima. Med drugim je Göring dejal: »V najbližji bodočnosti ne sme biti v Nemčiji niti sledu več o marksizmu. Iztrebil ga bom s koreninami vred in bil bom te ljudi z lastno pestjo tako dolgo v obraz, da bodo vsi računi poravnani. Beseda »marksizem« mora izginiti iz vseh nemških knjig, tako da ne bo v 50 letih v vsej Nemčiji mogoče najti več človeka, ki bi sploh še vedel kaj pomeni.«

Proračun v načelu sprejet

BEOGRAD, 18. marca. Včeraj je bila načelna debata o sprejetju državnega proračuna za leto 1933/34 končana in jo je zaključil ministrski predsednik dr. Srškič z velikim govorom, v katerem je pojasnil stališče in politiko vlade. Sledilo je glasovanje in je bil proračun v načelu z 246 proti 21 glasovom sprejet. Takoj nato se je pričela podrobna debata in so bili doslej odobreni že proračuni prosvetnega ministrstva, vrhovne državne uprave, pravosodnega ministrstva, notranjega ministrstva in ministrstva za vojsko in mornarico. Kakor izgleda, bo proračunska razprava končana že v ponedeljek.

KOLOMAN KANYA V RIMU.

BUDIMPEŠTA, 18. marca. Madžarski zunanji minister Koloman de Kanya, ki je prispel predinočnim v Rim, je bil včeraj popoldne ob 10. uri sprejet v avdienco pri italijanskem kralju. Ob 11. uri je minister

Kanya obiskal predsednika italijanske vlade Mussolinija v palači Venezia. Popoldne ob 13. uri je bilo v madžarskem poslanstvu intimno kosilo v čast ministru Kanyi. Popoldne je Kanya obiskal razstavo fašistične revolucije. Listi pozdravljajo Kanyo in naglašajo utrjevanje prijateljskih vezi med Italijo in Madžarsko ter izpopolnitev sodelovanja obeh držav na vseh poljih.

RUSKO-ANGLEŠKI SPOR.

LONDON, 18. marca. Intervencija angleške vlade glede aretacije angleških inženjerjev Wickersovih tovarn je bila brez uspeha. Sovjetska vlada je sporočila angleškemu poslaniku v Moskvi, da ne more spreminjati zakonov in njihovih določil na ljubo tujcem. Vsi aretaciji so obtoženi po § 58 sovjetskega kazenskega zakona, ki določa smrtno kazen.

KRONA NA NEMŠKEM GRBU.

BERLIN, 18. marca. Včeraj je bila na vseh državnih grbih, s katerih je bila ob prevratu sneta, zopet postavljena stara cesarska krona.

Dnevne vesti

Lep jubilej narodnega trgovca. Te dni slavi ugledni mariborski veletrgovec g. Miloš Oset dvajsetletnico samostojne trgovine, ki jo je pričel l. 1913. na Muhi. Iz skromnega začelca, ki ga je moral premagati kot slovenski narodnjak v takratnih težkih časih in za našega človeka zelo neugodnih razmerah, se je njegovo podjetje razvijalo vedno lepše in je že l. 1923., točno pred 10 leti, prevzel trgovino v svoji sedanji hiši na Glavnem trgu v Mariboru. Podjetje je na podlagi svojih izkušenj in bistrih opazovanj ob 20-letnici obstoja trdilo najmodernejše preuredil in služi sedaj njegova trgovina po praktični ureditvi in vsej higijeni, ki se sploh more zahtevati v tem poklicu, s polno upravičenostjo za vzor ne le vsej jugoslovanski veletrgovini, temveč tudi tako naglo napredujoči trgovini v tujini. Vsak predmet, kakršnegakoli si poželi trgovec-detajlist v Osetovi veletrgovini, je na svojem mestu dosegljiv na najpraktičnejši način: s posebnimi mobilnimi lestvami, ki se prevažajo z vso lahkoto ob vseh policah. Prav tako so na poseben v ta namen nalašč izumljen način shranjenja, nedostopna za vsako nesnago in vendar takoj igraje dosegljiva najrazličnejša živila in kolonijalno blago. Celotna ureditev trgovine služi podjetju v čast in ponos ter je vidna krona dvajsetletnega dela in stremjenja po napredku! Našemu res uzornemu trgovcu želimo ob tej priliki v bodoče še lepši razvoj!

Premestitve v profesorski službi. Premješerit so: Josip Ostrovšek z gimnazije v Vranju na realno gimnazijo v Maribor; Anica Kosovelova, suplentka, realne gimnazije v Gospiču na realno gimnazijo v Mariboru; Andrej Kocijan, suplent realne gimnazije v Murški Soboti na realno gimnazijo v Kočevju in Milica Ostrovškova, suplentka realne gimnazije v Vranju na realno gimnazijo v Mariboru.

Odlitovanje. Z zlato kolajno za meščanske zasluge je odlikovan France Kelbič, sluga državne klasične gimnazije v Mariboru. Čestitamo!

Iz mestnega sveta. Na sinočnji seji je mestni svet mariborske občine razpravljaj o raznih tekočih zadevah in je med drugim podelil naslednja gradbena dovoljenja: veleposesniku Ivanu Krenu s Plavča pri Zgornji Kunigundi za enonadstropno dvodružinsko vilo v Turnarjevi ulici; Pavlu Pinteriču za gradnjo dvonadstropne stanovanjske in trgovske hiše v Dvořakovi ulici; Mariji in Francu Luknarju, za visokopritlično stanovanjsko hišo v Masarykovi ulici; Frančiški Tomšičevi za preureditev stanovanja v drugem nadstropju hiše v Cankarjevi ulici; Viljemu Abtu za preureditev dvoriščnega gospodarskega poslopja v Kežarjevi ulici; tvornici Hutter & drug za enonadstropno skladišče za bombaž in prejo v Motherjevi ulici; Ini Oroslovi za avtogarajo pri hiši na Aleksandrovi cesti ter trdki Motoroil za postavitev premakljive črpalke za prodajo bencina na drobno na Kralja Petra trgu. Uporabna dovoljenja pa so dobili: Angela Skušnikova, za zgrajeno enonadstropno stanovanjsko hišo v Koroščevi ulici; trdka Hutter & drug za pisarno, sušilnico in apreturo v Motherjevi ulici ter tvornica Zlatorog za preurejeno kotlarno v Klavniški ulici.

Roditeljski sestanek, ki je bil včeraj popoldne na II. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici, je bil zelo dobro obiskan. Predavateljica zdravnica ga dr. Valjavčeva je govorila staršem o najvažnejših higijenskih vprašanjih, negi otrok, nalezljivih boleznih in mnogem drugem. Živahno zanimanje staršev je pokazalo, kako potrebna so taka poljudna predavanja in izrekajo na tem mestu predavateljici prisrčno zahvalo. Po predavanju se je razvil živahen razgovor staršev s posameznimi razredničarkami, oziroma učiteljicami. Na svidenje na materinski dan!

Iz organizacije JRKD za IV. mestni okraj. Organizacija JRKD za IV. mestni okraj ima v ponedeljek 20. t. m. ob 1/20. uri v gostilni Širca na Koroški cesti važno odborno sejo. Odborniki, pridite vsi in točno! — Predsednik.

Zaključek avtogenih varčnih tečajev. Po dnevnem teoretičnem in praktičnem pouku sta se včeraj zaključila mariborska začetna tečaja za avtogeno varenje. Obrtno združni inspektor g. Založnik je ob tej priliki s primernim nagovorom in zahvalo zborničnemu obrtnopospeševalnemu zavodu, učiteljem in sodelujočim lokalnim činiteljem — izročil udeležencem tečaja obiskovalna ispričevala. Lepe nagovore sta imela tudi tehnični vodja tečaja g. inž. Knez in podpredsednik Združenja kovinarjev g. Franjo Kumerč. V imenu udeležencev se je g. Franjo Leber prisrčno zahvalil vsem činiteljem, ki so omogočili prireditev tečaja, in je v spomin izročil g. inž. Knezu in g. Kumercu fotografije vseh udeležencev tečaja. Danes v soboto zvečer ob 1/26. uri bo za udeležence tečaja še filmsko predavanje g. inž. Kneza v kinu Apolo. K temu predavanju imajo dostop vsi, ki se zanimajo za avtogeno varenje, zlasti pa se vabijo obrtniki kovaške, ključavničarske, kleparske in mehniške stroke. Vstop je brezplačen in se pričakuje mnogobrojna udeležba.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Pri Jigerjevemu sinu

vidite in dobite za malo denarja moderne

Chrom-ovratnice

in moderne velike

doze za puder

JUVELIR IN URAR, MARIBOR

Gospodska ul. 15

Združjenje trgovcev obvešča svoje članke in kupujoče občinstvo, da bodo trgovine v Mariboru v soboto na praznik Marijinega oznanenja ves dan odprte.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo lekarna »Pri Angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Iz dijaškega društva »Napredek«. V okviru idejnega mladinskega tečaja bo predaval jutri dopoldne ob 10. uri v dvorani Ljudske univerze inšpektor Privilegirane agrarne banke g. Miloš Štebler o temi »Združništvo kot gospodarska oblika bodočnosti«. Mladina mariborskih srednjih šol iskreno vabljen!

Koncert tria Brandlove v Mariboru. Trio Brandlove, ki si je s svojimi koncerti, posebno pa v durajskem radiu pridobil internacionalni sloves, koncertira početkom meseca aprila med drugim tudi v Zagrebu, ter bo pri tej priliki nastopil v Mariboru dne 5. aprila v veliki kazinski dvorani. Prodajo vstopnic bosta prevzeli trgovini Höfer in Brišnik.

Predavanje »Naši bratje in meje« v Narod. domu, jutri ob 10. dop. odpade, ker je predavatelj nenadoma obolel. Predavanje se preloži na nedoločen čas.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 20. t. m. imamo zelo aktualno predavanje o sodobni arhitekturi in o gradnji mest. Naš odlični strokovnjak g. univerzitetni profesor arhitekt Vurnik iz Ljubljane bo razvil na podlagi izbranih skiptičnih slik razvojne linije sodobne arhitekture širom sveta in označil posebno naša domača stremjenja in dosežene rezultate. Posebno važno poglavje njegovega predavanja bo obravnavanje gradnje modernih mest. Z veliko naglico se razvijajo naša jugoslovanska mesta in v gradnji mest bo zastopila naša generacija svoje najvidnejše in najpomembnejše spomenike in po njih nas bodo ocenili naši potomci.

Spored promenadnega koncerta. Ob lepem vremenu bo jutri v mestnem parku promenadni koncert, na katerem bo igrala vojaška godba Folprechtovo »Vojaško koračnico«, Mirkovo uvrtiro »Vidojka«, Thomasovo fantazijo iz opere »Hamlet«, Toftovo idilo »V nočni tišini«, Fučikov potpuri »Eno noč pri Maksimu« in Benatzkijev tango iz operete »Pri belem konjičku«.

Primarij dr. Božidar Lavrič, kirurg, ordinira Cankarjeva ulica 10. od pol 3. do pol 5. ure.

Slovo Antona Pšeničnika od Pobrežja. V soboto 11. marca je imel naš priljubljeni in zaslužni narodni delavec g. Anton Pšeničnik poslovilni večer v dvorani g. Renčlja na Pobrežju. Odhajajoči je imenovan za načelnika postaje Rače-Fram. Dvorana je bila nabito polna domačinov, kakor tudi Mariborčanov, kar dokazuje, da je bil g. Pšeničnik od vseh čisljan in priljubljen. Za njegovo neumorno in požrtvovalno sodelovanje za napredek in procvit pobreške občine se mu je v imenu obč. odbora zahvalil župan g. Volk. Toda g. Pšeničnik ni bil le dolgoletni občinski odbornik, ampak se je udeleževal tudi pri ostalih kulturnih in humanitarnih društvih. Za gasilsko in sokolsko društvo se mu je zahvalil in ocenil njegovo delovanje šol. upravitelj g. Klemenčič, ter mu v imenu gasilskega društva izročil diplomo. V imenu pevškega društva »Zarje«, čigar predsednik je bil, se mu je zahvalil podpredsednik g. Jančar. Za lovsko društvo ga je svojevrstno in originalno pozdravil G. Kacijan. Spominski znak gasilskega društva Maribor mu je izročil g. Voller in se mu zahvalil za njegovo delovanje pri gasilstvu. Te lepe odhodnice so se udeležili tudi številni njegovi predstojniki in tovariši iz Maribora, in sicer podnačelnik železniške postaje v Mariboru g. Plantan, transportna kontrolorja gg. Grlic in Rozman, šef prometne službe g. Kovačič in drugi njegovi znanci. Gg. Kovačič in Rozman sta mlademu načelniku železa še mnogo uspeha na novem službenem mestu. Enako sta želela odhajajočemu tudi obč. odbornika gg. Tončič in Kobal in na kratko orisala njegovo delovanje. G. Pšeničnik se je vsem prisrčno zahvalil za napitnice in se od vseh poslovil. Marljivi godci gasilskega društva so izpolnili program preostalega večera, mladi pevci pa so zapeli v slovo nekaj primernih pesmic.

Smrt nadpoštara Permoserja. V Poljčanah je umrl 77 letni vpokojeni nadpoštar Franc Permoser, ki je dolgo časa služboval tamkaj. Pokopan je bil v četrtki na tamkajšnjem pokopališču ob prav lepi udeležbi. Blag mu spomin!

Murska Sobotla dobi hiralnico. V najkrajšem času prično v Murški Soboti graditi hiralnico. Zgrajila se bo nova stavba in je prvotni načrt, da bi se v to svrhu adaptiral neki marof, propadel. Tako bo dobila prestolnica Slovenske krajine moderno socialno ustanovo.

Smrtna nesreča. V gozdu stolnega župrišča nad Mariborom se je pripetila sinočni smrtna nesreča, ki si je izbrala za žrtev hlapca Josipa Koresa. Kores je skušal zadržati težko naložen voz z listjem, toda je pod težo omagal in se je voz prevrnil nanj ter je bil na mestu mrtev.

Prste mu je zmečkalo. Pri nakladanju sodov je zmečkalo prste na levi roki včeraj popoldne 34letnemu delavcu Avgustu Cilenšku. Z rešilnim avtom so spravili ponesrečenca v tukajšnje bolnišnico.

Kino Union. Od danes v petek dalje velika razkošna Ufina opereta »Jaz podnevi, Ti ponoči« z ljubljenci publike Viljemom Fritschem in Käthe Nagy. Pripravljala se že dolgo pričakovani krasni film »Glas srca« z G. Frölichom v glavni uloži.

Grajski kino predvaja samo še nekaj dni zvočni velefilm »ATLANTIDA«. Velika reklama prihaja o tem filmu, mnogo se je pisalo in pripovedovalo; ta film pa prekaša vsa pričakovanja, publika povsod, kjer se predvaja, navdušeno zapušča bioskope, kajti toliko lepote se le redkokdaj vidi v filmu. Brigita Helm je božanstvena krasotica, ki igra ulogo gospodarice Atlantide dostojanstveno, nedosegljivo. Gustav Diesl, njen partner, je v tej uloži junak, ki se bori proti Atlantidi, proti ljubezni do Atlantide. Sam film je prirejen po romanu Pjera Benoit, samo da se postavlja teza, da pogreznjen otok ni pogreznjen v morju, temveč zasut pod peskom nekje v Sahari. Ta film se predvaja momentano v Parizu z ogromnim uspehom. V predpripravi veliki kriminalni, pustolovni, sportni film, krasni posnetki v belih gorah Svice.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 18. marca ob 20. uri: »Faust«. Red B.

Nedelja, 19. marca ob 20. uri: »Pri belem konjičku«. Znižane cene.

Ponedeljek, 20. marca: Zaprt.

Nedelja v gledališču. Na Jožefovo 19. tm. bodo ponovili vlezabavno opereto »Pri belem konjičku«, najbolj priljubljeno in privlačno letošnjo glasbeno uprizoritev. Veljajo znižane cene. Začetek predstave ob 20. uri.

Naslednja glasbena premiera bo v kratkem. Uprizorili bodo Offenbachovo burleskno opero »Orfej v podzemlju« v režiji J. Povheta kot gosta. Nastopijo Udovičeva, Barbičeva, Gorinškova, Savirova, Starčeva, Zakrajškova, Dragutinovičeva, Sancin, Medven, Kovič, Gorinšek, Rasberger in Skrbinšek.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušnem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staro prizkušeni »Franz Josefov« grenčiči. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. — »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Glas srca

Željajni režiser

Geza v. Bolwary

je ustvaril nepozabno filmsko delo.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo Maribor priredi 7. maja 1933 ob priliki 25letnice reševalnega oddelka veliko dobrodelno tombolo. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, prosimo občinstvo, da pridno posega po tom bolskih kartah.

Kaj vse zmore Odol? Odol ne čisti le in ohranja zobe bele, temveč osvežuje in razkužuje vsa usta. Obenem pa daje ustnemu duhu čudovit dih. To so posebnosti in prednosti, ki jih vsebuje le Odol. Še ure dolgo po uporabi se vse bakterije v ustih uničijo in postanejo nesposobne za uničevanje zob. Odol je zelo štedljiv v uporabi in zadostuje le nekaj kapljic!

Vabilo na 22. redni občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Mariboru, ki bo dne 8. aprila t. l. v lovski sobi hotela »Orel« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. Slovensko trgovsko društvo v Mariboru.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 9,6 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 7,8 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 13,5 stopinjah 726,4, reduciran na ničlo pa 724,8; relativna vlaga 56; vreme je oblačno in piha južni veter. Vremenska napoved nam napoveduje v najkrajšem času dež.

Cene jajcam padajo. Zadnje dni so zelo padle cene jajcam. Kakor poročajo iz Novega Sada, se dobi na tamkajšnjem trgu 24 do 26 jajec za 10 Din, na periferiji pa celo 33 jajec. Tudi na našem trgu so cene jajcam znato padle. Ta silen padec cen pa je pripisovati povlašni carini v Nemčiji in težavam, ki jih dela Italija uvozu perutnine in jajc.

Današnji trg. Kakor ponavadi, so tudi letos pomladni trgi zelo dobro založeni in je na njih živahno vrvenje. Na današnji trg so pripeljali kmetje 32 vozov zaklanih prašičev, 7 vozov krompirja in čebule ter voz jabolč. Prav bogato izbiro so imele mariborske gospodirje in kuharice na perutninskem trgu, kamor so prinesle okoličanke nad 2.000 piščancev, kokoši, rac, goši in razne druge perjadi. Precej je bilo na trgu tudi drevesnih sadik, cvetic in raznega lesenega in lončenega blaga. Cene blagu se na današnjem trgu niso spremenile.

NOCOJ OB 20. URI IN V NEDELJO OB 17. URI PRIREDI SOKOL MARIBOR I TELOVADNO AKADEMIJO

V TELOVADNICI INZ. PODOF. SOLE (KADETNIKA)

V znamenju Jožetovanja

KAKO JE BILO NEKDAJ IN KAKO JE SEDAJ?

Ko zavejejo preko Dravske doline prvi pomladarski vetrovi, nas s svojo svežino poživijo. Topli solnčni žarki nam izjavljajo smeh in veselje. Kot nalašč obhajamo takrat hrumeče praznovanje božjega rednika sv. Jožefa, ki je tudi patron Slovencev in nešteti naših Pepetov in Pepic.

Zlasti Mariborčani imamo privilegij, ki nam omogoča, da vsako leto prav izdatno opravimo svojo dolžnost: samim sebi v čast, studenskemu Jožefu pa v korist. Pravijo, da so pretekla leta pokazala presenetljivo dejstvo, da niti nesrečna kriza ni mogla ubiti stare preizkušene tradicije! Še je veselo tam za Dravo in upamo, da se bo tudi letošnje godovanje v slavni studenski republikki moglo obraniti hudih časov.

Kaj pravi star Studenčan?

»Prav živo se še spominjam nekdanjih časov, ko je Jožetovanje bilo največje praznovanje za ves mariborski okoliš. Na tisoče ljudi se je zbralo na trati pri Križevem dvoru, kjer je danes tovarna Doctor in drug. Tam so se vrstili šotori z najrazličnejšimi »atrakcijami«, dočim je sejem segal takrat od Ruške ceste do Jožefove cerkve. Romarji so včasih prišli celo s Koroškega, zlasti pa iz Slov. goric. Včasih so z običajnimi kuhinjskimi nastali hudi pretepi, kar pa je danes strogo prepovedano. Romarjev je vsako leto manj, po vojni pa nihče več v cerkev ne sili. Nekoč je bila mnogo premejnina.

Najbolj se spominjam na predvojne čase, ko je Jožetovanje bilo na višku. Neverjetne stvari smo videli takrat vsako leto. Mali in veliki smo se veselili tistih tednov. Postavljanje vrtiljakov se je takrat pričelo že po Novem letu in kadar koli je bilo lepo, se je vse začelo voziti. Mariborčani so takrat kaj radi hodili v Križev dvor, kjer je bil trikrat na teden ples, pozimi pa umetno drsalistiše. Cirkusov je bilo vsako leto več, kinematografi pa so se pokazali v vsej svoji moderni opremi. Vrtiljakov je bilo 10 in včasih še več, pa še mnogo drugih šotorov s čarovniki in fakirji. Spomnim se še na »harem« turškega sultara, dame pa so bile s — Pobrežja. Seveda so sleparijo odkrili in začeli kontrolirati vse šotore. Veliko veljavo so takrat imela strelišča: odlikovanje je ta dan pomenilo več, kakor zlata kolajna v vojnih časih.

Prečudno je, kako so se v takratnih časih še mnogi potegovali za prostore ob cesti. Še leto dni naprej so plačali najemnine, dobro vedoč, da se bo izplačala.

Kaj pripoveduje gostilničar?

»To vam je bil nekoč dirindaj na Jožefovo! Stočili smo ta dan več ko potem vse leto. Nekoč se mi je zgodilo, da sem ob 18. uri zvečer moral po vino k vin-

skemu trgovcu v Maribor, čeprav sem imel zjutraj še 6 polovnjakov!«

Kako pa je danes?

Nekdanji prostor je zazidan in »prater« je zelo zelo skrčen. Nekaj veselja pa je le še pri Križevem dvoru; seveda se z nekdanjim sijajem ne da več primerjati. Mošnjski so pač revnejši in časi težji. Za veselja željne je bilo že v nedeljo preskrbljeno: podjetni g. Michel je stalno pridobil prostor za svoje podjetje. Ljudje občudujejo napravo in lastnik je dal našemu sotrudniku radevolje nekaj podatkov.

Kaj meni g. Michel?

»Sem rojen Mariborčan in moj oče je že pred 50 leti imel svoj vrtiljak v Jožefovem prateru. Spominjam se še, kako je bilo nekdanj živahno, kako se je Jožetovanje razvijalo in napredovalo, pa tudi padalo. Za naš obrat je Jožefovo pomemben dan. Takrat se dvignemo iz zimskega spanja in pričnemo po skoraj 5mesečni zimski brezposelnosti znova svojo obrt. Naše podjetje je dobro znano širom Jugoslavije, saj krenemo stalno v Zagreb, Beograd in v Ljubljano na velesejem. Naše stalno stanovanje je pa v Mariboru, kamor se vrnemo jeseni.

Z elektrifikacijo smo podjetje modernizirali: aeroplanski vrtiljak, ameriški »tobogan«, letos 16 in visok, mehnično strelišče in druge zabave. Za prevoz materiala imamo poseben vojni park, za postavljanje rabimo 12 ljudi ves teden. Tok nam dobavlja Mestno električno podjetje. Hoteli bi izpopolniti podjetje še bolj, toda danes razmere niso primerne za nove investicije. L. 1930. sem nabavil vrteče se kolo in sem ga dal postaviti pri Magdalenskem parku. Carina pa je bila zaračunana na $\frac{1}{4}$ milijona Din, kar presega vrednost celoga podjetja.« Z željo, da bi bilo lepo vreme, sva se poslovila...

Da: lepo vreme! To je vroča želja vseh onih, ki jim je Jožefovo vir dohodkov. Pa tudi vsem Jožkom in Jožicam se naj izpolni želje, da jim bo vzlic križem in težavam naklonjen lep dan godovanja!

Koliko kinematografov je v naši državi. Ob zaključku lanskega leta je bilo v naši državi 338 kinematografov, in sicer 184 zvočnih in 154 nemih. Skupno je v vseh kinematografih 92.028 sedežev. Največ kinematografov ima Beograd, in sicer 11. Dravska banovina jih ima 47, dunavska 121, savska 62, drinska 20, primorska 19, moravska 15, varždarska 15, vrbaska 15, zetska pa 8. V preteklem letu je bilo skupno prodanih 11 milijonov 834.300 vstopnic.

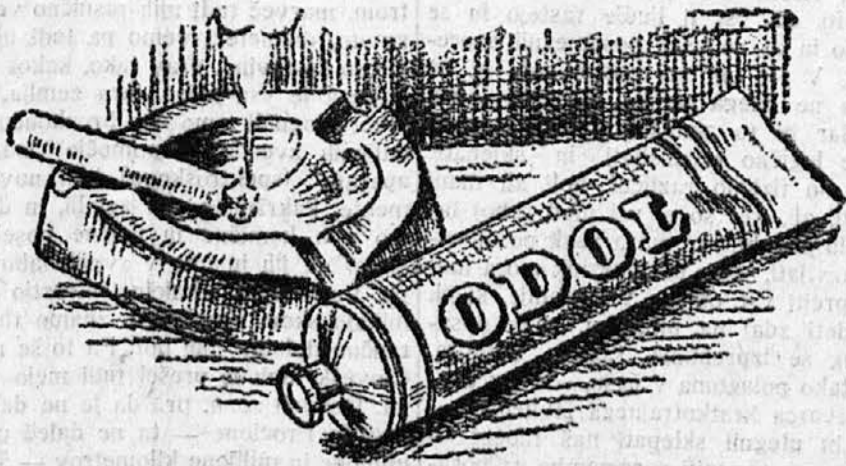
prešinila vse sloje našega naroda ideja slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Dohlela je ta misel svoj izraz v neštetih petičijah in resolucijah slovenskih občin in drugih korporacij; ponesla se je tudi na forum državne zbornice. Od vladine mize pa se je slišal odgovor: »Vi še niste zato zreli, ker še nimate pripravljenih tal za vseučilišče!«

Brez ozira na utemeljenost ali neutemeljenost te trditve je nedvomno resnično, da s samimi resolucijami in petičijami ne bomo dosegli svojega cilja, ampak z delom. Z znanstvenim delom moramo dokazati, da smo zreli in sposobni za najvišji učni zavod, sicer je vse skupaj prazen otroški krik. V tem delu ne smemo mi štajerski Slovenci biti pasivni gledalci, ampak prav mi moramo krepko poseči vmes, ker se pri nas pravkar bje boj za slovensko gimnazijo.

V ospredju današnjega znanstvenega gibanja so poleg naravoslovja historične študije. Historično-genetični princip kakor obvladuje vse vede. Vsi narodi preiskujejo svojo preteklost, in tako moramo to delati tudi mi. Štajerski Slovenci imamo moč, ki so kakor Krempl, Trstenjak, Orožen, Slekovec posvetili vse svoje moči zgodovini našega naroda. A ti so ostali osamljeni in našo preteklost so nam prikazovali predvsem tuji, slovenščajerske stvari so romale in romajo v tuje muzeje in arhive in o naših starostih pišejo ljudje, ki ne poznajo jezika in nravi našega ljudstva. Nemško zgodovinsko društvo v Gradcu je sicer

*Le kadilke in kadilci
nočejo, da bi jim zobje potemneli, jim pomaga
pri tem samo redna dnevna nega*

z ODOL zobno pasto.
*ODOL zobna pasta prepereči zobno naslago,
obarvanje zob in neprijeten vonj iz ust.*

*ODOL-zobna pasta ima veliko čistilno moč
zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin.
Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak
neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnaga*

Miroslav Pučelik

Še v novembru lani smo ga videli krepkega in živahnega na govorniškem odru, ko nam je izčrpno opisoval zaslužno delovanje pokojnega šolskega ravnatelja v Krčevini Mihaela Nerata. Ob tej priliki — po odkritju Neratove spominske plošče — mu je bilo na prav slovesen način izročeno odlikovanje — red sv. Save pete stopnje. Kdo izmed nas, ki smo ga dobro poznali, bi bil takrat mislil, da mu je usojero živeti le še nekaj mesecev. In danes ga ni več med nami.

Včeraj je dospela v Maribor žalostna vest, da je ob 9. uri dopolodne nenadoma umrl upokojeni krčevinski nadučitelj Miroslav Pučelik, markantna in v vsem Mariboru ter v okolici dobro znana osebnost. Bil je priljubljen kot iskren tovariš, bil učiteljski, čislana povsod kot izvrsten pedagog ter deležen spoštovanja med ljudstvom, kjer je dolga leta prav uspešno deloval. Kot narodno zaveden mož je bil vedno na svojem mestu in se ni ustrašil tudi v dobi pred preobratom poudarjati svojega narodnega prepričanja. Pokojni Miroslav Pučelik je bil rojen 4. novembra 1870 leta v Brežicah ob Savi in je bil po končanem zrelostnem izpitu

na državnem moškem učiteljsku nameščen kot učitelj v Framu, kjer je služboval nepretrgoma skoraj devet let. Iz Framu je prišel nato za stalnega učitelja na krčevinsko ljudsko šolo, kjer je dolga leta skupno deloval s pokojnim ravnateljem Neratom. Ramo ob rami z njim in nekaterimi drugimi se je krepko potegoval, kljubujoč vsem poizkusom naših zagriznenih narodnih nasprotnikov, da ni prodrl v šolo šulferanjski duh.

Po prevratu je bil imenovan za nadučitelja ljudske šole v Krčevini. Njegova zasluga je, da sta se prejšnji (nemška in utrakvistična) šoli združili v slovensko 6 razrednico. Tako je po svojem prizadevanju dosegel, da je postala krčevinska ljudska šola to, kar je še dandares. Ves svoj prosti čas je uporabljal za izvensko delo. Njegovo ime je zapisano tudi med ustanovnimi člani pevskega društva »Luna«, ki mu je bil prva leta celo predsednik.

Leta 1900. se je poročil s Karolino Böhmovo iz Framu, ki mu je rodila dva sina, od katerih je mlajši Leon še pred leti umrl. Po skoro 36-letnem službovanju je stopil v zaslužni pokoj in se preselil k starejšemu sinu, ki je posestnik na Framu, kjer ga je pokosila včeraj nendra smrt.

Slava njegovemu spominu!

Ustanovitev zgodovinskega društva v Mariboru

K jutrišnji proslavi tridesetletnice.

Malo imamo v današnji razrvani dobi primerov, ki bi kazali tako jasne poglede na sodobne naloge, kakor so jih pokazali ustanovitelji Zgodovinskega društva, ki so se sestali na ustanovni sestanek dne 17. marca 1903 ob 17. uri v sobici mariborskega škofijskega. Danes, ko živimo v dobi polni nejasnosti o sodobnih vprašanjih je še posebno primerno, da si poskušamo v spomin nagovor, katerega je imel ustanovitelj prelat dr. Fr. Kovačič in zbrane ustanovnike, izmed katerih živijo danes le še ustanovitelj sam, prof. Luka Brolih in msgr. Ivan Vreže. Kovačič je ob ustanovitvi izjavil:

»Naše narodno delo terjaja velikanskih žrtev. Kar je drugod samo ob sebi umevno, to se nam naravnost zanika in odreka, kar drugi narodi uživajo v obilici, od tega si moramo mi z velikim naporom pridobiti le drobtinice. Tužni položaj našega naroda zahteva, da razvijemo vse svoje duševne in fizične moči. Politično, gospodarsko in prosvetno delo kliče po delavcih. Seveda je pri nas najaktuelnejše politično in gospodarsko delo, a pri tem nikakor ne smemo zanemariti znanstvenega dela, zakaj znanost je ona orlaška moč, pred katero se mora prejšnj ali slej ukloniti tudi kruta sila.

Kakor električna iskra je zadnji čas

že mnogo storilo, a ni našproti nam vselej objektivno. Ako pa preiskovanje naše davnine prepustimo drugonarodnim sodeželarom, ki imajo že svoje muzeje v Celju, v Ptuj in v Mariboru, tedaj se bo sodilo, da mi za te probleme nimamo smisla in kar bi govorilo za našo kulturno inferiornost. Mi štajerski Slovenci tvorimo obenem s Prekmurci znaten del slovenstva, zatorej moramo tudi mi donášati gradivo k skupni slovenski zgodovini. Proučevanje naše domače zgodovine je torej najnujna kulturna potreba in zato je tudi potrebno zgodovinsko društvo

Tako društvo pa je tudi rodoljubno. Zgodovina kot veda sicer ne sme služiti političnim strastem in narodnemu šovinizmu, vendar pa prav zgodovina največ pripomore, da se prebudi in osveži narodova samozavest. Zgodovinski spomini so stali ob zibelki narodnega preroja zlasti Čehov in Hrvatov. Narod pa, ki izgubi smisel za svojo preteklost, izgubi tudi smisel za svojo individualnost in je blizu smrti. Zemlja, na kateri prebivamo, je naša last, od pamtiveka je to grudo obdelovala slovenska roka, tu imamo pradomovinsko pravico, iz katere pa nas hoče sedaj hudobija pregnati. Zgodovina nam bo obudila živo zavest, kajti pri vseh narodih je dvigal intenzivni študijski zgodovinski narodni čut. Kdor svoje ljudstvo ljubi, se mora zanimati za njegovo preteklost, kdor pa to spozna, naj o preteklosti piše in seznanja tako z njo tudi druge.

Je li pa zgodovinsko društvo v naših

razmerah mogoče? To vprašanje je prva in načelna točka današnjega sestanka. Optimistični entuzijazem in malodušni pesimizem ne smeta tu odločati, ampak le hladni matematični razum. Težkoč si pač ne smemo prikrivati, in če bi bila prognoza za bodoče društvo pri ničli, tedaj je boljše, da celo stvar pustimo. V era in zaupanje v slovensko razumnštvo na Štajerskem, ki lahko v tem pogledu mnogo stori, pa daje garancijo za bodočnost našega načrta. Ako hočemo živeti kot narod, in to hočemo, moramo najti tudi sposobnost, da proučavamo sami sebe in svojo preteklost; ako pa te nimamo, potem pa je itak naša narodna bodočnost dvomljiva.

Po teh besedah poročevalca Kovačiča so navzoči pritrdili ustanovitvi zgodovinskega društva in izvolili odbor, ki je po pravilih Muzejskega društva za Kranjsko pripravil nova društvena pravila in izvedel ustanovitev.

Bili so kulturni in narodni vidiki, ki so dovedli z uvaževanjem kulturne zavesti našega izobraženstva pred 30 leti do ustanovitve mariborskega Zgodovinskega društva. In ta dva vidika je ZDM uvaževalo do današnjega dneva. In mirno lahko rečemo, da je eden najvažnejših činiteljev, ki jemlje Mariboru značaj provincialnega mesta prav Zgodovinsko društvo in ustanove (Študijska knjižnica Banovinski arhiv in muzej), za katere je ono položilo temelje. Tega se moramo zavedati danes ob društveni tridesetletnici.

Styrlacus.

Skrivnosti neba

POGLAVJE IZ ZVEZDOSLOVJA SEDANJOSTI

Ko bi živel bitje, ki bi bilo razumno kakor človek in neskončno majhno, pa bi to nezadovoljno opazovalo eno uro vrvenje ljudi na pločniku ali na trgu, bi dobilo velik vtis nečesa večnega in nezamenljivega, nečesa, kar nima ne začetka in ne konca. In to zato, ker bi v eni uri ne moglo zapaziti nobenih izprememb: videlo bi, da so mladeniči in starci, visoki in majhni, ne moglo bi pa zapaziti, da vsi ti ljudje rastejo in se starajo in da se vsak posameznik izpreminja. V tej eni uri opazovanja bi ne videlo ne enega rojstva ne ene smrti. Vendar bi to zamišljeno bitje moralo takole logično razmišljati in sklepati: ljudje so fizično različni, bolj ali manj razviti, ali, ker so si vsi med seboj tako zelo podobni, se mora vsak posameznik razvijati, vsak posameznik mora najbrže preiti vse oblike, vse stadije, ki jih je videti zdaj na pločniku, vsak posameznik se izpreminja, razvija, evoltira, toda tako polagoma v času, »da jaz drobna stvarca kratkotrajnega življenja« — tako bi utegnil sklepati naš filozof — »ne morem zapaziti spremembe na posamezniku«.

Tako se godi tudi z nami, ljudmi, bitji neskončno majhnimi in neskončno kratkega življenja, kadar opazujemo življenje zvezd, teh solnc v vesoljstvu. Zakaj po Edingtonovem računu bi življenje ene zvezde, torej od njenega rojstva do umiranja in smrti, trajalo okoli deset milijard let. In kaj je proti temu življenju šestdeset ali pa tudi devetdeset let!

Ali glej, dasi je človek droben in kratkotrajen, vendar mu je s pomočjo božanske iskre v njegovem geniju uspelo, da je razodel skrivnosti daljnjih prebivalcev neba. Zanj je zvezdnato nebo odprta knjiga. Njene črke astronom lahko čita in jih nam nevednežem rad razlaga. In to vse s tem, da zadnja stoletja opazuje in proučuje nebo. Stari Grki in Rimljani so si mislili zvezde kakor svetle točke, pritrije na kristalni sferi neba, ki se je koncentrično premikala s sferami planetov, solnca in meseca. To premikanje nebesnih sfer proizvaja divne zvonce, muziko neba, harmonijo, ki je smrtniki ne morejo slišati. In ko je Galileo dokazal, da se zemlja vrti okoli solnca, je še njegov znameniti naslednik v učenosti Kepler pisal, kako proizvaja zemeljska sfera glasove »mi« in »fa«.

Šele v minulem stoletju je astronom William Herschel odprl »vrata neba«, kakor je zapisano na njegovem grobu, šele od tistih dob se zvezdnato nebo stvarno proučuje. In koliko se že danes ve, in

koliko se bo šele vedelo v nekaj desetletjih!

Če pripovedujemo nevednemu človeku o skrivnostih neba, se mu zde naša odkritja o nebu kar nekam neverjetna. Zakaj dandanašnji poznamo ne samo daljavo mnogih naših zvezd, daljavo, ki se že več ne računa z milijoni kilometrov, ampak z nebesnimi merami: s svetlobnim telesom in z nebesnim metrom, marveč tudi njih resnično velikost, gmoto, diameter; vemo pa tudi njih kemično sestavino, prav tako, kakor vemo, iz česa je vsa naša stara zemlja. In še več: dognali smo na brezkončno oddaljenih zvezdah s pomočjo majhnega aparata (spektroskopa) tudi nove elemente, kakršnih ni na zemlji, in določamo njih kemične in fizične posebnosti, kakor da jih imamo v svojih laboratorijih. Vemo celo, s kakšno hitrostjo se premikajo skozi vesoljstvo, znamo tudi natančno določiti njih pot. Pa to še ni vse. Človeški duh je prešel tudi mejo vidnega. Dognali so n. pr., da je ne daleč od zvezde Procione — ta ne daleč pomeni milijone in milijone kilometrov — še druga zvezda, ki je pa — brez svetlobe in nevidna. Tej zvezdi so izračunali velikost, težo in gibanje!

Poznamo tudi razvoj zvezd, njih rojstvo in njih umiranje. Ko se zvezda rodi, je to velikansko, nedopovedljivo in nepojmljivo veliko, plinasto telo z majhno gostoto. Sveti se in razvija toploto in jo pošilja na vse strani v vesoljstvo. To so megle. Ko »raste«, se vse bolj oži, prihaja svetlejša in toplejša, dokler se nazadnje ne razvije v — svetlo zvezdo na našem nebu. Bolj ko se stara, bolj se manjša in izgublja sijaj in toploto, dokler se na vse zadnje ne pretvori v mrtvo solnce brez svetlobe. V mladosti je zvezda rdečkasta, v zreli dobi sije z belo svetlobo, potem se pa zopet vrača k rdeči barvi, kakor rubin. Takšno je torej življenje zvezde.

Po mnenju nekaterih pa to še ni konec. Mrtva solnca se, ko potujejo po vesoljstvu, lahko srečajo, da trčijo drugo ob drugo — rekli bi lahko, da se poljubljajo — in iz tega karambola ali ljubezni nastane nova zvezda, nova megla. Življenje zvezd, življenje vesoljstva je torej večno.

Kakor imajo ljudje svoje družine in zadrage, tako so tudi na nebu družine zvezd. Naše solnce s svojimi planeti, z zemljo je član takšne nebesne družine, v kateri so skoraj vse zvezde, ki jih vidimo ponoči na našem nebu. Z velikim daljnogledom razločimo veliko takšnih zvezdnih družin-zvezdnih trum.

Med nekdanjimi ljudožrci

S POZABLJENEGA OTOČJA V TIHEM OCEANU.

Nedavno se je ekspedicija Švedov, uče njakov in raziskovalcev, vrnila iz Polinezije in Melanezije, kjer je dalje časa preiskovala in proučevala življenje ondotnih prebivalcev. Najzanimivejši in do sedaj najmanj znani del njih proučevanja so bili otoki Fidži, arhipelag kakšnih dvesto manjših otokov, izmed katerih jih je osemdeset še zdaj neobljudenih. Vsi ti otoki so v Tišem oceanu, daleč od vseh večjih kontinentov, prav med Melanezijo in Polinezijo.

Na otokih žive, kakor poroča ekspedicija, ljudje, ki so bili do nedavnih časov kanibali. Plemena so pristno polinezijska in vsi imajo najčistejša znaka Maorov. Škoda le, tako ugotavlja ekspedicija takoj v začetku svojega poročila, da to plemo naglo izumira in da se otoki hitro praznijo. Belokožci pritiskajo v vedno večjem številu zlasti na glavne in večje otoke, domače prebivalstvo pa se vedno bolj umika na manjše otoke, kjer živi v skupinah, ki se pa tudi vse bolj krčijo.

Prestolnica otokov Fidži je Suva, majhno mestce na največjem otoku, ki se imenuje Viti-Levu. V pristanišče tega mesteca prihajajo tudi večje ladje, ki plovejo med Avstralijo in Novo Zelandijo ter med pristaniščem Vancouverom in San Franciscom.

Ves arhipelag je že pol stoletja angleška kolonija in civilizacija je že precej izpremenila običaje domačega prebi-

valstva. Tako jih je prisilila, da nosijo vsaj nekaj obleke, česar njih predniki niso delali. Kolonizatorji pa so storili veliko napako, ko so proti koncu preteklega stoletja privedli veliko množino kulijev (dinarjev), zamorcev iz Afrike, ki so dobri delavci in odjemajo domačinom zaslužek ter jim, ker se mešajo z njimi, kvarijo plemo.

Zdaj je teh kulijev do 65.000 na vseh otokih, medtem ko domačinov, nekdanjih ljudožrcv, ni več ko 90.000 duš.

Ekspedicija pa se ni mudila dolgo v prestolnici Suvi, ki ni preveč zanimiva s svojim popolnoma civiliziranim življenjem (ondi živi blizu 1500 belokožcev), ampak je takoj krenila na severozapad na še precej neznan otoke in otočke, ki so bogati na flori in fauni. Člani ekspedicije pravijo, da se zdi marsikateri izmed teh otokov, ki so slabo naseljeni, pravi zemeljski raj, kakršen je popisano v Starem zakonu. Opojni vonj raznega najlepšega cvetja in rastlin kar prevzema osamljene pomorske potnike, ki plovejo med temi divnimi otoki koralškega izvora.

Na nekem takšnem, skoraj čisto pustem otoku so naleteli člani ekspedicije na misijonarja, ki jim je z velikim zadovoljstvom pokazal svojo novo cerkvičo, ki so mu jo iz rožnega drevesa in kokosovih stebel zgradili domači prebivalci, zdaj navdušeni katoliki, a do pred petdesetimi leti divji ljudožrci.

Tudi še zdaj so ohranjeni kanibalski običaji, samo da je človeško telo zamenjano z mladim somom, menda zato, ker je najbolj podobno človeškemu mesu, dasi ima ves drugačen okus. Človeško meso je bilo okusnejše, pravijo oni. Drugače pa so to spodobni ljudje, in le škoda, da hitro izumirajo, ker so plemeniti in nimajo nizkih instinktov.

Zdaj je domačin prebivalcem poglavtni živež sad krušnega drevesa in rastlinska hrana. Mirni in postrežljivi

ljudje so in nimajo razen svojega divjega izraza nič strašnega na sebi. Ženske so, dokler so mlade, zelo lepe in mi-kavne. Tudi one so spodobne kakor moški in se ukvarjajo, kar je najlepše, jako rade z domačimi opravili in vezenjem. Polinezijske tkanine, podobne našim piratskim preprogam, visoko cenijo v Avstraliji in v angleških kolonijah ter močno povprašujejo po njih, zato se ta raj že pomalem industrializira.

Sport

Prvak Madžarske v Mariboru

Profesionalni prvak Madžarske, budimpeštanski F. C. Ferencvaros je klub, čigar ime pozna sleherni sprotnik kontinenta in Amerike. V drugih večjih mestih ni potrebna reklama za gostovanje tega kluba in je samo ime zadostna garancija, da privabi na igrišče desetstoseče ljubiteljev nogometne igre. F. C. Ferencvaros je 9kratni amaterski in 3kratni profesionalni prvak Madžarske. V sezoni 1932 je v prvenstvenem tekmovanju zmagal v vseh 44 dosegljivih točkah z zavidno goliško razliko 105:18. To je vsekakor uspeh, ki ga ne zaznamuje nobeno drugo neamatersko, še manj pa profesionalno moštvo. V pokalnem tekmovanju Madžarske si je Ferencvaros priboril to trofejo 5krat. Izšel je kot zmagovalec v Mitropakupu leta 1929. Največji uspeh pa zabeleži Ferencvaros z zmago nad večkratnim svetovnim prvkom, reprezentanco Uruguaya v Montevideo 3:2. Trenotno je moštvo v izborni kondiciji in je skoraj gotovo, da izide tudi letos v prvenstvenem tekmovanju madžarske kot zmagovalec. V madžarski reprezentanci, ki igra jutri v Budimpešti proti reprezentanci Českoslovaške je 6 igralcev Ferencvarosa. Kako bo ta reprezentanca igrala, bomo poročali prihodnjic.

SPORTNE PRIREDITVE V NEDELJO.

Ob 9. na igrišču ISSK Maribora: prijateljska nogometna tekma ISSK Maribor mladina:SK Svoboda mladina.

Ob 10. na igrišču SK Železničarja (Tržaška cesta): crosscountry za prvenstvo Maribora.

Ob 10.30 na igrišču ISSK Maribora: prijateljska nogometna tekma ISSK Maribor I:SK Svoboda I.

Ob 15. na igrišču ISSK Maribora: lokalna nogometna tekma SK Hermes (Ljubljana):SK Železničar.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Nedeljske tekme sodijo: ISSK Maribor mladina:SK Svoboda mladina Bizjak, ISSK Maribor I:SK Svoboda I. Skalar, SK Železničar mladina:SK Rapid mladina Bergant in SK Hermes:SK Železničar Nemeč.

Skavtizem

Še o jamboreju. Odbor za jamboree vodi vse priprave z največjo skrbnostjo in pazi še celo na najrazličnejše malenkosti. Spričo bližine letošnjega jamboreja — saj je v Gödöllö komaj tako daleč ko v Novi Sad — je zvezdina glavna uprava mislila na veliko udeležbo skavtov in planink iz Jugoslavije, vendar pa so ti računi prekržani: Jamboree bo stal za vsakega udeleženca 600 do 700 Din plus vožnja do meje! Delegetje za mednarodno konferenco plačajo pa 35 dolarjev, torej več ko 2000 Din! S to vsoto so plačani vsi stroški vsega bivanja na jamboreju, kakor stanovanje v hotelu, hrana, ekskurzije, ogledi znamenitosti, vstopnice na razne prireditve, znak in službena ročna knjižica. Delegeti, ki žele stanovati v taboru s svojimi skavti, plačajo »samo« 1500 Din. Vsi delegati bodo dobivali enako hrano in skupaj, onim pa, ki tega ne žele, se odbije za vsak dan 60 Din. — Denarne prilike tega jamboreja so za nas vsekakor neugodne, računati v pengih in dolarjih znajo ogrski skavtski plutokrati bolje od nas Jugoslovani. Skrbnost pripravljalnega odbora pa kažejo sledeče zanimivosti: Taborni poveljnik je izdal naredbo, da za časa jamboreja 20 milj okoli Gödöllöja ne sme biti nobenega drugega tabora. Budimpeštanske oblasti so izdale ukaz, da morajo biti vsi psi v okraju Gödöllö cepljeni zoper steklino. Uprava mestnega vodovoda v Budimpešti je da-

la kemijskemu in bakteriološkemu zavodu na preizkušnjo vodo, ki se dobiva v Gödöllöju iz petih novih, nalašč za jamboree skopanih studencev. Rezultat preiskave: »Voda je za pitje odlična«. Ogrske državne železnice so dovolile, da smejo garniture vagonov iz drugih držav, s katerimi so došli skavti na jamboree, parkirati na stranskih tirih in se potem zopet uporabiti za povratek; po madžarskih paragrafih je namreč to dovoljeno samo specialnim kompozicijam vagonov inozemskih suverenov. Tabornišče, določeno za jugoslovansko delegacijo, je — po fotografiji sodeč — zelo lepo in obdano z drevesi, tako, da vročina ne bo prehuda. Na zadnjem jamboreju so se bal vročine, ker je bilo na taborišču malo drevja, ampak se jih je usmilil sv. Peter in jim poslal prvi leden toliko osvežujočega dežja, da so gazili blato do gležnjev, neki Irec Bill pa baje tudi do gležnjev, le da je šel z glavno naprej. Spričo došlih prijav je pričakovati, da bo tudi letošnji jamboree prav dobro uspel. Prijave za Jugoslovane sprejema »Glavna uprava saveza skautov kraljevine Beograd« Beograd, Miloša Velikog 6. Prijaviti se je treba do 30. 4. 1933. Pripravljalni odbor jugoslovanske zveze je razpisal natečaj za načrt za vhod in ograjo jugoslovanskega tabora na jamboreju. Načrte je treba poslati do 15. 4. 1933.

Skavtizem. Jutri v nedeljo 19. tm. bo neobvezen stegov izlet na grad Viltuš. Zbirališče ob 10. uri pred drž. realno gimnazijo. Kolesarji, pridite s kolesi! — Izlet bo trajal do 19.30.

Izjava ministra vojske. Gospod minister vojske in mornarice je izdal glasom dekreta št. 1488 od 7. II. 1933. sledeči razglas: Na ponovna vprašanja, ali morejo vojaške osebe biti člani Zveze skavtov, dasi to združenje ni posebej omenjeno v točki 107 Služb. pravil I. del. razglašam na podlagi mišljenja ministrstva za telesno vzgojo O. št. 131. od 23. I. 1933. da vojaške osebe smejo biti člani Zveze skavtov kraljevine Jugoslavije, ker to združenje nima nikakršnega političnega značaja. Minister vojske in mornarice, armadni general: Drag. Z. Stojanović I. r.

Zelene hlače in križasti klobuki . . .

Doslej so velike modne revije za mlad prinašale ženske modne novosti nove kroje, barve tkanin, toalete itd. Med tem pa je sedaj nastal tudi v modnih revijah preobrat in so letos revije prvič prinesle tudi modne novosti za moške. V letošnji pomladi so moderne moške obleke v pisanih barvah. Predpisujejo se zelene flanelaste hlače, križasti suknjiči, rdeče nogavice in križasti klobuki.

Radij v smeteh. V neki berlinski bolnišnici so zdravili neko žensko s pomočjo radija. V neki majhni kovinski škatljici je bila shranjena majhna količina radija in so to škatljico polagali na rano, ki jo je imela omenjena bolnica na vratu. Ženska pa je pri tem trpela take bolečine, da je radij odstranila in vrgla škatljico na smetišče, kjer jo je bolniško osebje našlo šele po dolgem iskanju. Ženska se pač ni zavedala, da predstavlja škatljica vrednost več stotisoč dinarjev.

Diplomirane matere. Na nekem ameriškem vseučilišču je bila pred kratkim osnovana katedra za znanostno sprejemalno. Sprejemala je slušateljice, ki so morale študirate šest semestrov in so po prestanem izpitu dobile naslov »doctor matrimonij«. Proti osnovanju takih stolic pa so protestirala druga vseučilišča, ki so zahtevala, da se naj v take tečajje sprejemajo tudi slušatelji. Uprava univerze, ki ima omenjeno katedro, pa se še ni odločila ugoditi želji teh mladih in uka željnih ljudi.

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(Iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Kmet!« je viknil Dan. »Od tukaj pa tja do rta Hatt'eres ni dovolj vode, da bi mogel ž njo piniti vso kmetjsko prst z njegovih škornjev. Kmet je od nog do glave. Veš, videl sem tega človeka, kako je ob solnčnem zatonu potegnil vedro kvišku in vrtel veho v kad, kakor bi bila kravji meh. Toliko ga je kmeta. Veš, s Penom sta skupaj imela kmetijo — tam nekje pri Exeterju je bilo. Stric Salters jo je to spomlad prodal neki avši iz Bostona, ki je hotela postaviti tam vilo, in je dobil prav veliko zanj. No, ta dva trapa sta se prerivala skozi, dokler ni nekega dne Penova cerkev, h kateri je spadal — moravski bratje — dognala, kje se drži in plava, in pisala stricu Saltersu. Kaj je bilo v tistem pismu, nisem slišal, ampak stric Salters je bil ves nor. On je največ episkopalec, ampak on so-glaša z njimi, kakor bi bil baptist, in pravi, da ne prepušči Pena nobeni moravski srenji ne v Pensylvaniji ne drugje. Nato je prišel s Penom k tateju — to je dve vožnji nazaj — pa je rekel, da morata s Penom zaradi zdravja malo ribe koviti. Dejal bi, da je mislil, da moravski bratje ne bodo po morju stikali za Jakobom Bollersjem. Tatej je bil zadovoljen, kajti stric Salters je že kakih trideset let sempatja ribaril, kedar ni iznajdeval patentirana gnojila, pa je vzel četrtino deleža pri naši ladji. In tista vožnja je Penu tako dobro dela, da ga tatej vedno s seboj vzame. Nekega dne, pravi tatej, se bo spomnil na svojo ženo, otroke pa Johnstowin in potem bo seveda umrl, pravi tatej. Nikoli ne govori s Penom o Johnstowinu ne o drugih takih rečeh, sicer te vrže stric Salters v morje.»

»Uhogi Pen!« je zamrmral Harvey. »Nikoli si ne bi bil mislil, da ga ima stric

Salters tako rad, po tem kakor se gledata.«

»Tudi jaz imam Pena rad; vsi ga imamo,« je dejal Dan. »Pomagati bi mu bila morala, ampak jaz sem ti hotel najprej celo stvar povedati, da boš vedel, kako je z njim.«

Sedaj sta bila že blizu ladje, ostali čolni pa še nekoliko zadaj.

»Čolnov ni treba dvigniti vse dotlej da povečermamo,« je dejal Troop s krova. »Trebili bomo takoj. Pripravita mizo, fanta.«

»Bolj dobra glava kot ne vem kaj!« je dejal Dan in pomežiknil, ko je pripravljaval orodje za trebljenje. »Poglej no te ladje, koliko se jih je nateplo izza davij. Vse čakajo tateja. Ali jih vidiš, Harvey?«

»Meni so vse enake.« In v resnici so bile človeku s kopnega vse ladje, ki so se zibale v daljini, videti enako zgrajene.

»Vendar niso. Tista rumena, umazana ladja, ki ima sprednji drog tako postrani, je »Nada Prage'. Nick Brady je njen kapitan, največji ničvrednež v teh vodah. To mu tudi povemo, ko dospemo do Glavnega klečenja. Ona tam naprej je »Okno dneva'. Oba Jeraulda sta njena lastnika. Iz Harwicha je, precej hitra in ima dobro srečo; ampak tatej je tak tič, da bi našel ribe še na pokopališču! Tiste druge tri naprej so »Margie Smith', »Rose' in »Edith S. Walen', vse iz našega kraja. Jutri, mislim, bomo videli še »Abbie M. Deering', tatej, ne? Vse lezejo sem s plitvine Queereau.«

»Jutri ne boš videl dosti teh ladij, Danček.« Kadar je Troop rekel sinu Danček, je bilo gotovo znamenje, da je bil stariček zadovoljen. »Fantje, tukaj smo preveč v gneči,« je nadaljeval obr-

nivši se k mornarjem, ki so lezli na krov. »Pustili jih bomo tukaj, naj veliko lovi-vo jo pa malo ujamejo.« Ozrl se je po napoljenih ribah, in res je bilo čudno videti, kako majhne in enakomerno velike so bile ribe. Razen Harveyjevega kambala ni bilo na krovu nobene nad petnajst funtov.

»Počakam še vremena,« je še pristavil.

»Potem si ga pa boš moral sam narediti, Disko; nobenega znamenja namreč ne vidim, da bi se preobrnilo,« je dejal Dolgi Jack, motreč jasno obzorje.

In vendar je čez kake pol ure, ko so trebili ribe, padla megla »med ribo in ribo« kakor pravijo. Vlačila se je po brezbarvnem vodovju stanovitno in v curkih, se vila in kadila. Mornarji so brez vsake besedice prenehali s trebljenjem. Dolgi Jack in stric Salters sta vteknila zavornice sidrovega vretena v njihove ležaje in začela dvigati sidro. Vreteno je škripalo, ko se je konopna vrvi pretegala ob valju. Manuel in Tom Platt sta pomagala na koncu. Sidro se je ječaje vzpelo na krov in jadro se je napelo, ko je Troop ob krmilnem kolesu ladjo uravnal.

»Sprednja jadra gor!« je velel.

»Zateknite jih!« je zaklical Dolgi Jack, ki je pritrjeval jadro, ki je bilo prav spredaj, medtem pa so ostali dvigali roštajoče, ropotajoče obroče sprednjega jadra. Sprednje drevo je zaškripalo, ko se je ladja obrnila po vetru in se pogreznila v prazno, vrtinčasto belino.

»Za to meglo je veter,« je dejal Troop. Harveyju je bilo vse nepopisno čudovito, najbolj čudovito pa je bilo, da ni slišal nobenega povelja in se je Troop samo tupatam oglašil z momljanjem, ki se je končevalo: »Dobro, sin moj!«

»Nisi še nikoli videl, kako se sidro dviga?« je vprašal Tom Platt Harveyja, ki je zijal v vlažno jadrovino sprednjega jadra.

»Ne. Kam pa gremo?«

»Ribe lovit na drugo lovišče, kakor

boš kmalu doznal, preden boš teden dni na krovu. Tebi je vse novo, ampak mi nikoli ne vemo, kaj utegne priti nad nas. Vzemi n. pr. mene — Tom Platta — jaz ne bi nikdar mislil...«

»Bolje je kot štirinajst dolarjev na mesec pa kroglo v trebuh,« je dejal Troop od krmilnega kolesa.

»Dolarji so boljši,« je odvrnil nekdanji vojni mornar in si dal nekaj opraviti pri okroglem lesenem drogu pri velikem najspretnem jadru. »Ampak na to še mislimi nismo, ko smo stali ob sidr-nem vretenu na bojni ladji pri Beaufort Harborju in nas je trdnjava Maçon ob-sipala z razbeljenimi krogli in je vrh vsega divjal silen vihar. Kje si bil ti takrat, Disko?«

»Prav tukaj-le ali pa nekje tukaj,« je odvrnil Disko, »si služil kruh na globokih vodah in se izmikal ladjam, ki so imele pravico ropati. Žal mi je, da ti ne morem postreči z razbeljenimi krogli, Tom Platt, mislim pa, da pridemo prav gotovo do vetra, preden ugledamo rt Eastern Point.«

Neprestano klopota in brbljanje je bilo sedaj slišati ob rilcu, med katero se je vmešavalo trdno ploskanje in prskanje prseče vode, ki je vršela po spred-njem delu ladje. Z vrvoja so kapale mrz-le, lepljive kaplje in mornarji so posedali na odvetni strani kabine — vsi razen strica Saltersa, ki je nepremično sedel na glavni lini in si celil opekline na ro-kah.

»Milim, da lahko razpnemo še drugo jadro,« je dejal Disko in pogledal z enim očesom po bratu.

»Mislim, da ne bi nič koristilo. Čemu bi tratili jadrovino?« je odvrnil kmet-mornar.

(Dalje prihodnjik.)

Spominiate se CMD

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo-ga pohišta združenih mizar-jev. Vetrinjska ul. 22. nasproti tvrdke V. Weixl.

GOSTILNA »DRAVOGRAD«
Maribor, Smetanova ul. 54, toči prvovrstna vina in pivo, (steklena veranda), topla in mrzla jedila, bilard na razpo-lago. Za obilen obisk prosil gostilničarka J. M. Nekrep. 731

ALI VAM JE ŽE ZNANO.
milostiva, da moderniziram klobuke ceneno in okusno? Pridite in prepričajte se! — Modni salon A. Hobacher — Aleksandrova c. 11. 827

MARTIN SAFRAN,
sobo-, črkoslakar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 884

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično po-djetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56, proizvaja elektroinstalacije stanovanj-skih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroin-stalacijskega blaga po kon-kurenčni ceni. 519

DOBER IN POCENI KROJAC
se priporoča za delo. Tabor-ska ul. 1, Ules. 911

VINOTOČ ODPRT!
Beranič Franc, Krčevina, okraj Vinjarje 15. 913

PODPISANA
obžalujem, da sem o gospo-dični Mariji Kecec lažljivo govorila in se ji zahvaljujem, da ni postopala napram meni sodnim potom. Katarina Ba-tistič, Grajska ul. 2. 929

POHIŠTVO
stoli, vložki in tapetniški iz-delki vseh vrst najceneje in solidno samo pri tvrdki NO-VAK, Koroška 8, Vetrinjska 7. 934

VABIM VSE JOŽKE IN JOŽICE
ter njihove prijatelje na ve-selo godovanje na dan sv. Jožefa. Domača zabava ob pristni kaplji in dobrem pri-grizku. Franc Kuralt, Studen-cil, Aleksandrova cesta 17. 939

TRAJNE KODRE ZA 100 DIN
izdelujem z novo došlim pre-paratom. Sive, kakor tudi blondirane lase, Marica Po-žar, gledališka frizerka, Ve-trinjska ul. 11. 949

V NEDELJO KONCERT!
Prave domače preleške giban-ce, pohane piške, prvovrstna vina in pivo v sodčkih zelo poceni v gostilni Krenn-Sei-fried, Cesta na Brezje 24, Pobrežje. 953

Prodajam
ŠTELAŽE, PULTI
in druga oprema za špicerijsko trgovino ugodno na pro-daj. Vprašati pri tvrdki M. Oset, Glavni trg. 854

NOVA ENODRUŽIN. HIŠA
z električno napeljavo in vr-tom na prodaj. Ob gozdu 21, Pobrežje pri Mariboru. 927

ŽLAHTNE BRESKVE,
2-letne cepljenje sadnega iz-bora za Slovenijo, španski be-zeg, enojen in polnjen, lila, temnordeč in bel, 3-lente cep-ljenke s cvetnimi popki — »Prunus triloba« in debele plodne jagode »Rdeča kapica iz Švabske«, Maribor, Melj-ska c. 40. 889

SOHE IN LETVE
prodaja po nizki ceni Obrn, Loška ulica 15. Tel. 2094. 897

GLADIJOLE
velikocvetne, prvovrstne če-bule najnovejših sort, vseh barv, prodaja po —50.—1.— Din Kerda, Maribor-Pobrež-je, Nasipna ul. 23. 918

OTROŠKI VOZIČEK,
dobro ohranjen, poceni na prodaj. Zniderič, Tržaška ce-sa 1. 919

STROJ ZA AZURIRANJE
poceni na prodaj, Vetrinjska ulica 30, I. 954

Stanovanje
DVOSOBNO STANOVANJE
s kuhinjo v bližini kolodvor-a oddam s 5. aprilom mirni stranki. Naslov v upravi. 915

SOLNČNO STANOVANJE
(dve sobi in kuhinja) takoj oddam. Vprašati Zerkovska cesta 12, Pobrežje. 937

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritliklinami oddam starejšim zakoncem. Ponudbe pod »Centrum« na upravo »Ve-černika«. 938

DVOSOBNO STANOVANJE
iščem s 1. majem ali junijem. Faganeli, učitelj, Ruška c. 27. 957

Kupim
GRAMOFON
dobro ohranjen, se kupi. Po-nudbe pod »Gramofon« na upravo »Večernika«. 950

VELIKO OGLEDALO
brez pogreškov, se kupi. Vprašati: Fluher, Barvarska ul. 6. 956

Sobo odda
OPREMLJENO SOBO,
solnčno, za eno ali dve osebi, v I. nadstropju, s posebnim v-hodom oddam takoj ali s 1. aprilom. Stritarjeva ulica 17. 903

OPREMLJENO SOBO,
z električno lučjo, oddam s 1. aprilom. Loška ulica 5, vrata 10. 906

OPREMLJENO SOBO
s posebnim v-hodom, poleg sodišča, takoj oddam. Wilden-rainerjeva ul. 11, III. 916

OPREMLJENO SOBO
oddam. Mlinska ulica 6. 917

VELIKO SOBO S ŠTEDI-LNIKOM
oddam. Nasipna ulica 58. Ob Tržaški cesti. 931

DVA GOSPODA
sprejem v vsi oskrbo po nizki cenil. Mlinska ulica 31, Maribor. 951

Službo išče
TRGOVSKA POMOČNICA
išče službo v Maribor. Poma-gala bi tudi v gospodinstvu. Dopise na upravo lista pod: »Pomočnica«. 898

VDOVA
poštena in zanesljiva, želi zaposlitve kot snažilka pi-sarniških prostorov ali kaj sličnega. Gre tudi kot po-strežkinja k mirni stranki. Nasipna ulica 58. 912

SLUŽBO GOSPODINJE
išče samostojna starejša gos-pa. Izučena v vseh delih, gre tudi na deželo. Cenjene po-nudbe pod »Samostojna gos-podinja« na upravo »Veče-rnika«. 920

Službo dobi
PRODAJALKO
zmožno slovensčine in nem-sčine sprejem, Pismena po-nudbe pod »Zmožna« na upra-vo Večernika. 985

DVA MEHANIČARSKA PO-MOČNIKA
in dva mehaničarska vajenca sprejme Bogomir Divjak, Maribor, Ključavničarska uli-ca 1. 944

STEPARICO
sprejme Vilko Biatnik, Ma-ribor, Gosposka ulica. 948

Pouk
NEMŠČINA
v 6 mesecih! Lahka metoda. Zajamčen uspeh. Naslov v upravi. 952

Lokal
TRGOVSKI LOKAL
oddam v najem. Naslov v upravi lista. 946

Povsod sem že kupil pa vam rad priznam da sem pri vas še najboljši zadovoljen.

Gornji stavek
se sliši v naši trgovini vsaki dan.

Moški in damski že za
Din 98'.
KARO
Koroška c.19

Prodajam
ŠTELAŽE, PULTI
in druga oprema za špicerijsko trgovino ugodno na pro-daj. Vprašati pri tvrdki M. Oset, Glavni trg. 854

NOVA ENODRUŽIN. HIŠA
z električno napeljavo in vr-tom na prodaj. Ob gozdu 21, Pobrežje pri Mariboru. 927

Sobo išče
SOBO
separirano, zračno in solnč-no, iščem za 1. april t. l. v sredini mesta. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Soba«. 944

Kupujte svoje po-trebščine pri naših inserentih!

POSJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Ze prihaja pomlad

zato je še sedaj pravi čas, da v miru izberete iz naše velike zaloge zase in za svojo družino **spomladanske obleke, kostume, plašče itd.**

ANTON MACUN, Manufakturna in konjekcijska trgovina MARIBOR, Gosposka ul. 8-10

MODNI LISTI

FRANCOSKI IN NEMŠKI
V NAJVEČJI IZBERI V

TISKOVNI ZADRUGI
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Vesna Akumulator Maribor

Autobaterije la

Reparature Nabijanja Baterije na posodo

POCENI! dobro blago
Zarnice, lestenice, moderne vseh vrst, svetilke, senčniki, krogle vseh barv, aparate, motorje

le pri
JOS. TICHY IN DRUG
MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 16

Občni zbor

Glavne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
r. z. z. o. o.

bo dne 29. marca 1933 ob 18. uri v lastni pisarni pri Sv. Lenartu s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Potrditev računskega zaključka za leto 1932.
3. Volitev člana načelstva.

Načelstvo.

Otvoritveno naznanilo!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem z današnjim dnevom otvoril v lokalu

„Pri Amerikancu“, Meliska cesta 38 svojo lastno trgovino z mešanim blagom. Potrudil se bom, oprt na dolgoletna izkušnja, cenjene odjemalce kar najbolje postreči z vedno svežim prvovrstnim blagom in dobro izbero.

Priporočam se in beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Kelbič

Novi modeli za damske slamnike in moške klobuke so dospeli!

Popravila se izvršuje po nizki ceni!

Priporočata se

Ivan in Helena Kvas, Maribor

Aleksandrova cesta 32. 955

NAJLEPŠA

ROČNA DELA

kelim, gobelin, fileti in dichte!

C. BÜDEFELDT. MARIBOR
GOSPOSKA UL. 4-6

Gostilna na prodaj.

Znana gostilna Fuchs v Novi vasi pri Mariboru, obstoječa iz hiše, gospodarskih poslopij z živinskimi in svinjskimi hlevi, kegljišča, gostilniškega vrta in velike stavbene parcele, ob mestni avtobusni progi, se z gostilniškimi inventarjem in pohištvo vred prodaja. — Pojasnila daje odvetniška pisarna dr. Slokarja Karla, Maribor, Aleksandrova cesta 12, I. 960

Žarnice NOGAVICE

znamke „Tungstram“ in domače znamke ter vse potrebščine za elektriko kupite ugodno v novi

elektro-trgovini

K. Floriančič
Maribor

Glavni trg 23 „Bergov dvor“
Pismena ali telefonična naročila se takoj izvrše.

Telefon 24-28

Spomnite se CMD!

NOGAVICE

predtiskarija v veliki izbiri, kakor tudi vse ostale modne predmete, najcenejše v modni trgovini 788

Mara Kumše
Maribor, Stolna ul. 1

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem s 15. marcem otvoril v Gosposki ulici 41

elektrotehnično podjetje

za napeljave elektroinstalacije in vsa v to stroko spadajoča dela in popravila. Prodaja svetilnih teles in vseh elektrotehničnih potrebščin.

Se priporoča

M. Leben, Maribor, Gosposka ulica 41.

Oblastveno dovoljena

razprodaja
od 3. marca 1933 dalje.

Radi opustitve trgovine se bo prodajalo blago po globoko znižanih cenah. Ne opustite radi tega prilike za nabavo najcenejšega blaga v moji bogato sortirani zalogi!

Prodajalo se bo kamgarn za gospode angleškega in češkega izvora, lepi deseni za športne obleke, blago za trenhcoate, blago za damske obleke vseh vrst: crepe de chine, crepe satin, crepe faile, vzorčasta svila, bombažno in končeno sukno za don ače obleke, različna konfekcija za gospode, približno 200 vrst krzna, frenge, zephyre, popeline za perilo in drugi različni predmeti.

Kot plačilo se bodo sprejemale tudi hranilne knjižice. Dosedanjim odjemalcem se bo izplačilo izjemoma dovolilo v obrokih.

Popust 20-50%

L. Ornik, Maribor

trgovec

Koroška cesta št. 9

Vabilo na

51. redni občni zbor

POSJILNICE V MARIBORU r. z. z. o. p.

ki bo v ponedeljek, dne 27. marca 1933 ob 16. uri v mali dvoranl »Narodnega doma«, II. nadstropje, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika 50. rednega občnega zbora z dne 21. marca 1932.
2. Poročilo načelnštva.
3. Poročilo nadzorništva.
4. Potrditev računskih zaključkov za leto 1932 in razdelitev čistega dobička.
5. Volitev dveh članov načelnštva.
6. Slučajnosti.

Računski zaključek Posojilnice za leto 1932 je zadržnikom na vpogled v posojilnični pisarni v Narodnem domu ob uradnih urah. 921

V Mariboru, dne 18. marca 1933.

Dr. Viktor Kac l. r., predsednik

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: **MARIBOR**

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: **CELJE**

nasproti pošte prej JUZNOTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno